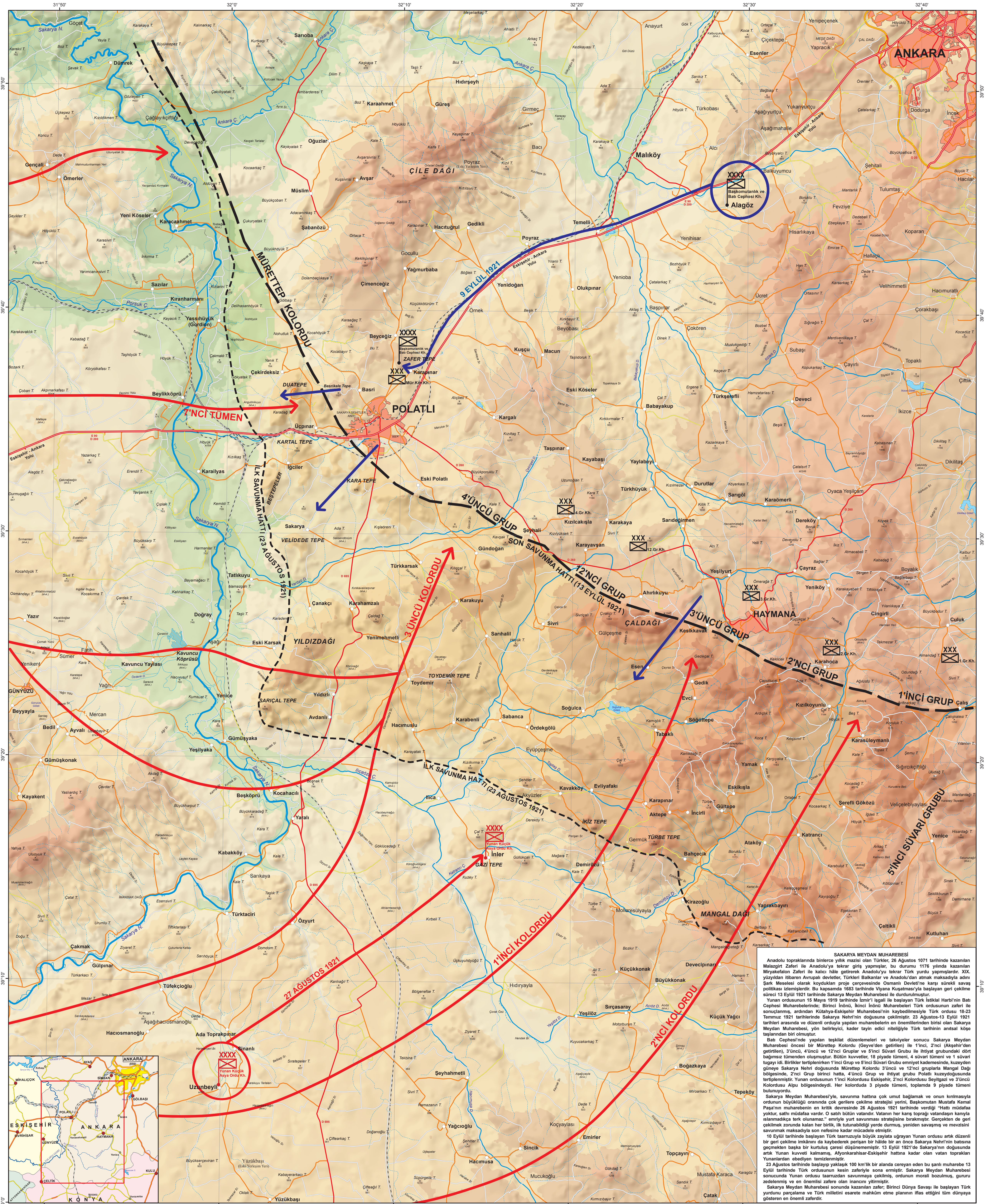

22 GÜN - 22 GECE SÜREN SAKARYA MEYDAN MUHAREBESİ

SAKARYA MEYDAN MUHAREBESİ

Anadolu topraklarında binlerce yıllık mazi olan Türkler, 26 Ağustos 1921 tarihinde kazanılan Malazgirt Zafarı ile Anadolu'ya tekrar giriş yapmışlar, bu durumu 1176 yılında kazanılan Miryafelon Zafarı ile kalıcı hâle getirecek Anadolu'ya tekrar Türk yurdu yapmışlardır. XIX. yüzyıldan itibaren Avrupalı devletler, Türkleri Balkanlar ve Anadolu'dan atmak maksadıyla adını sık sık Mesasadi olarak koyup, Osmanlı Devleti'ne karşı sürekli savaş politikası izlemişlerdir. Bu kapsamda 1883 tarihinde Viyana Kuşatması'yla başlayan geri çekilme süreci 13 Eylül 1921 tarihinde Sakarya Meydan Muharebesi ile durdurulmuştur.

Yunan ordusunun 15 Mayıs 1919 tarihinde İzmir'i işgali ile başlayan Türk İstiklal Harbi'nin Batı Cephesi Muharebelerinde; Birinci İnönü, İkinci İnönü Muharebeleri Türk ordusunun zafarı ile sonuçlanmış, ardından Kütahya-Eskişehir Muharebesi'nin kaybedilmesiyle Türk ordusu 18-23 Temmuz 1921 tarihlerinde Sakarya Nehri'nin doğusuna çekilmişti. 23 Ağustos-13 Eylül 1921 tarihleri arasında ve düzenli orduyla yapılan muharebelerin en önemlilerinden birisi olan Sakarya Meydan Muharebesi, yön belirleyici, kader tayin edici niteliğiyle Türk tarihinin antisal köşe taşlarından biri olmuştur.

Batı Cephesi'nde yapılan teşkilat düzenlemeleri ve takviyeler sonucu Sakarya Meydan Muharebesi öncesi bir Mürettep Kolu'du (Geyve'den getirilen) ile 1'inci, 2'inci (Akşehir'den getirilen), 3'üncü, 4'üncü ve 12'inci Gruplar ve 5'inci Süvari Grubu ile ihtiyat grubundakı dört bölünmüş tümen oluşmuştur. Bütün kuvvetler, 18 piyade tümeni, 4 süvari tümeni ve 1 süvari tugayı idi. Birlikler tertiplenirken 1'inci Grup ve 5'inci Süvari Grubu emniyet kademesinde, kuzeyden güneye Sakarya Nehri doğusunda Mürettep Kolu'du 3'üncü ve 12'inci gruplarla Mangal Dağı bölgesinde, 2'inci Grup birinci hat, 4'üncü Grup ve İhtiyat grubu Polatlı kuzeydoğusunda tertiplenmiştir. Yunan ordusunun 1'inci Kolorus'u Eskişehir, 2'inci Kolorus'u Seylгази ve 3'üncü Kolorus'u Alpu bölgesindeydi. Her kolorusda 3 piyade tümeni, toplamda 9 piyade tümeni bulunuyordu.

Sakarya Meydan Muharebesi'yle, savunma hattına çok umut bağlamak ve onun kırılmasıyla ordunun büyüklüğü oranında çok gerilere çekilme stratejisi yerini, Başkomutan Mustafa Kemal Paşa'nın muharebenin en kritik devresinde 26 Ağustos 1921 tarihinde verdiği "Hattı müdafaa yoktur, sathı müdafaa vardır. O sathı bütün vatandır. Vatanın her karış toprağı vatandaşın kanıyla ıslanmadıkça terk olunamaz." emriyle yurt savunması stratejisine bırakmıştır. Geçerken de geri çekilmek zorunda kalan her birlik, ilk tutunabildiği yerde durmuş, yeniden savaşmış ve mevzisini savunmak maksadıyla son nefesine kadar mücadele etmiştir.

10 Eylül tarihinde başlayan Türk taarruzuyla büyük zayıfla uğrayan Yunan ordusu artık düzenli bir geri çekilme imkânı da kaybederek perşan bir hâlede bir an önce Sakarya Nehri'nin batısına geçmesini başka bir kurtuluş çaresi düşünmemişti. 13 Eylül 1921'de Sakarya'nın doğusunda artık Yunan kuvveti kalmamış, Afyonkarahisar-Eskişehir hattına kadar olan vatan toprakları Yunanlardan ebediyen temizlenmiştir.

23 Ağustos tarihinde başlayan yaklaşık 100 km'lik bir alanda cereyan eden bu şanlı muharebe 13 Eylül tarihinde Türk ordusunun kesin zafarıyla sona ermiştir. Sakarya Meydan Muharebesi sonucunda Yunan ordusu taarruzdan savunmaya çekilmiş, ordunun morali bozulmuş, güruru zedelemiş ve en önemlisi zafere olan inancını yitirmişti.

Sakarya Meydan Muharebesi sonunda kazanılan zafar; Birinci Dünya Savaşı ile başlayan Türk yurdu parçalamaya ve Türk milletini ebedi mahkûm etme planını tüm dünyaya gösteren en önemli zafardır.

Özel İşaretler

İL / İLÇE MERKEZİ	POLATLI	EXPRES YOL	NEHRİ, ÇAY, DERE	İlk Savunma Hattı	Başkomutanlık ve Batı Cephesi Karargâhı	XXXX	KISALTMALAR Çay Dere Göl Nehir Sırt Mevki Tepe
MAHALLE	Şabanözü	SERT SATIHLI YOL	KURU DERE	Son Savunma Hattı	Dost Grup Karargâhları	XXX	
MAHALLE BAĞLIŞI	Sarıkaya	SERT SATIHLI YOL	GÖL / GÖLET	Doğman İlerleme İstikameti	Düşman Ordu Karargâhı	XXXX	
		DAİMİ ARABA YOLU	GEÇİCİ GÖL/GÖLET	Dost Karşı Taarruzu			
		YAZ ARABA YOLU	KOT NOTTASI				

SAKARYA MEYDAN MUHAREBESİ (1921)

(22 GÜN - 22 GECE SÜREN DÜNYANIN EN UZUN MEYDAN MUHAREBESİNİN)
YAŞANDIĞI VATAN TOPRAĞI

ÖLÇEK 1 : 120 000

© MSB HARİTA GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

Bu harita, Polatlı Tarihî Alanlar Tanıtım Merkezi'nin katkılarıyla hazırlanmış ve Gnkur. ATASE D.Bğ.lığı tarafından kontrol edilmiştir.

www.harita.gov.tr

HRN: CUOMECKZ

BASKI: 1-2017

HRN: CUOMECKZ

BASKI: 1-2017